

sosialurin

Rundferðin við ESJU

I hesum parti av frásøgn Sámal Johansens endurgevur hann m. a. tað, sum ein íslendingur, ið var við ESJU, segði um landsmenn sínar. Hann tók soleiðis til: — Fólk siga ofta um okkum íslendingar, at vit eru sum barnið, ið hefur lært at grulva og renna, men ongantíð at ganga. Óivað er nakað í hesum, men vónandi vera vit at tola hetta . . .

Framhald

Vit komu til Siglufjarðar kl. 19.30 og fóru í land at hyggja at staðnum.

Siglufjørður er høvuðssildabýur í Íslandi; har eru fyra sildaverksmiðjur, triggjar eigur ríkis, og eina eigur Siglufjarðarbýur. Sildabrúgv og pláss til at arbeiða sildina eru allarstaðni fram við sjónum. Har eru stórar goymslur til sildamjøl og stórir sildaoljutangar.

Tað skal vera ógloymandi at koma til Siglufjarðar um hásumarið, tá ið mest av sild kemur inn. Tá stendur vesanin frá sildaverksmiðjunum høgt

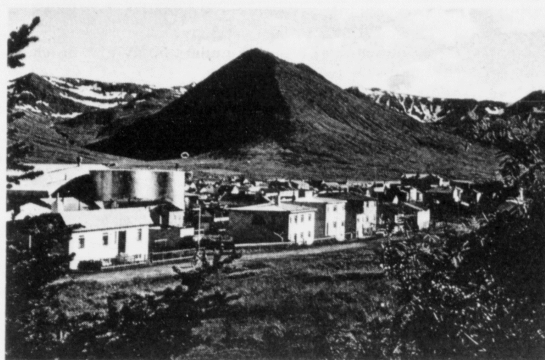
móti himli, tá takast fólk við at slata á øllum plássunum, og øll, sum nakar dugur er í, arbeiða dag og nátt: konur, menn og børn, og havnin er á at lita sum ein skógur av skipamastrum. Tá er gaman at liva á Siglufirði. Eingin illkennist tá inn á sildaroykin, nei, tí hetta er gullroykur við lit.

Í Siglufirði er 2.800 fólk; býurin er ikki so reinur og nossigur sum Akureyri, men av einum sildabýi at vera, man fáur verksmiðjubýur í heiminum vera reinligari og trivaligari.

Maður, sum eg talaði við, segði, at ikki var so nógv sild komin upp á land her í ár sum á

Eysturlandinum. Eg spurdi hann, hvat kvinnurnar, sum arbeiðdi har, fingi í lön. Hann

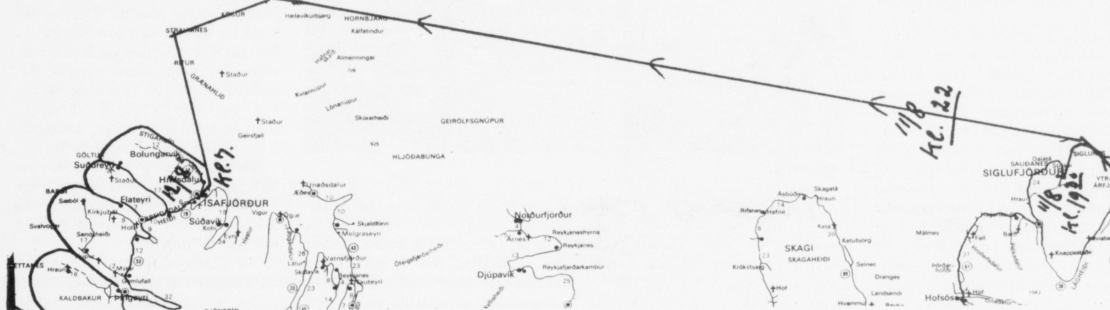
að, og slerdi hon frá, so var einki annað at taka til. Á Íslandi høvdu teir roynt at seta ymiskan idnað á stovn, men enn vóru teir komnir so stutt, men vónandi fór idnaðurin at mennast í framtíðini, so hann kundi koma at

Siglufjørður

segði, at tær um dagin fingi 24 kr. um tíman, yvirtíð 32 kr. um tíman, og náttíð 50 kr. um tíman. Hetta verður í okkara pengum ávikavist o. u. 4 kr., 5 kr. og 8 kr. um tíman.

verða góður stuðul í íslenskum vinnulívi. »men vit eru ov fámentir til hetta stóra land,« legði hann aftrat. Annars helt hann, at framburðurin í Íslandi hevði verið nóg so bráður. Hann

Tað er harutíð, og menn eru farnir at skjóta. Tað verður sagt, at hóast haruhagarnir summastaðni hava verið dýrari í ár enn vanligt, so hava harumenninir kortini ikki hildið seg aftur.

Myndamaður blaðsins kom um dagarnar fram á hesar báðar dreingirnar, sum forvitnir hugdu at teimum upphongdu harunum til høgru á myndini. Abbin at øðrum dreinginum hevði skotið tær í einum haga á Streymoynni.

Annars var tað stuttligt alla staðni, hvar vit komu, at hoyra fólk rósa føroyingum, og alla staðni vóru vit væl fagnaðir, tí vit vóru føroyingar.

Íslenskur maður, sum var við í rundferðini við »Esju«, spurdi meg, hvat eg helt um føroyingar og íslendingar, um vit ikki mundu vera ógvuliga líkir í mongum førum, og um hesar báðar tjóðirnar ikki mundu hava ymist at læra av hvørjari aðrari. Eg helt, at hetta var ikki so lætt at svara á, men eg kundi hugsa mær, at vit føroyingar av tí, sum eg hevði sæð, høvdu nóg at læra av íslendingum og teirra fyrítakssemi, okkara land er jú so lítið, samanborið við Ísland, og teir nógvu vinnuligu møguleikar, sum eru í Íslandi, eiga vit ikki, tó helt eg, at íslendingar í mongum førum kundu lært av okkum føroyingum, sum danir siga at sett »tæring efter næring«, men eg skal beinanvegin siga, at íslendingar í húsarhaldi sínum duga ógvuliga væl at seta »tæring efter næring«, og eg haldi, at t. d. matvorur og klæðnavørur eru biligari í Íslandi enn í Føroyum.

Hesin íslendingur kendi væl føroyingar, og hann helt, at føroyingar mundu vera heimsins bestu sjómenn og fiskimenn, men fiskivinnan var so eintátt-

sgði beinleiðis so: »Fólk siga ofta um okkum íslendingar, at vit eru sum barnið, ið hefur lært at grulva og renna, men ongantíð at ganga, og óivað er nakað í hesum, men vónandi vera vit at tola hetta«.

Hann segði eisini, at honum tyktist, at íslendingar — serliga ungfolkið, tók nóg so skjótt eftir øllum tí nýggja, sum floymdi inn yvir landið, og at vandi var fyri, at íslendingar kundu koma til at missa seg sjálvar burtur, missa síni norrønu eyðkenni, men hann vónaði tó, at so mikil stíðil var í tí íslensku tjóðini, at tað fór ikki at bila, tí hvørva burtur úr tí norðurlenska felagsskapinum, máttu teir fyrri alt í verðini ikki.

Vit fóru av Siglufirði kl. 21, og nú gongur leiðin móti Ísafirði. Hetta takið er eitt hitt longsta, o. u. 10 tímar at sigla eftir tímalvuni. — Nú munnu teir leingjast eftir mær til »grevjass«. Vit vunnu 10 á Einari og Tóri.

Av Siglufirði gera teir veg út eftir, men ógjörlikt er at leggja hann tvørtur um Sandanes, vestari armur á Siglufirði, tí gera teir berghol, sum verður 1 km langt.

Kl. 22 vóru vit fyrri Skagafirði og fóru upp, men regntjúkt var,

